

سلامت و ایمنی غذا

خطر شیوع اسهال آمیبی در مناطق سیل زده

دکتر بهادر حاجی محمدی

عضو آکادمی سم شناسی بالینی آمریکا

بارش های سهمگین و سیلاب ممکن است به زیرساخت های شبکه فاضلاب آسیب وارد کرده و نیز موجب پراکندگی آلودگی های با منشأ مدفوعی شوند.

آنتامویا هیستولیتیکا، یک تک یاخته انگلی روده ای است که اولین بار در سال ۱۸۷۵ میلادی در سن پترزبورگ روسیه در نمونه های مدفوع کشف شد. گونه آنتامویا دیسپار گرچه ریخت شناسی مشابهی با آنتامویا هیستولیتیکا دارد، اما برخلاف آن بیماری زا نیست. قطر کیست انگل آنتامویا هیستولیتیکا کوچک بوده و حدود ده تا ۱۶ میکرومتر است.

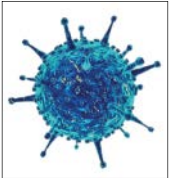
آلودگی در کشورهای در حال توسعه بیشتر بوده و در کشورهای توسعه یافته بسیار کم است. طبق اعلام سازمان جهانی بهداشت حدود ۵۰ میلیون نفر در جهان مبتلا به این انگل هستند و سالانه حدود صد هزار مورد مرگ به دلیل بیماری های آمیبی رخ می دهد.

در فرم حاد، طرف یک تا دو هفته علائم بیماری شامل درد شکمی، اسهال آبکی، از دست رفتن آب بدن و اسهال خونی ظاهر می شود. در موارد نادر انگل از روده خارج شده و وارد اندام های داخلی نظیر ریه و کبد و قلب شده شده که نهایتا عفونت عمومی بدن را به همراه دارد و در صورت عدم مراجعه به موقع به پزشک در ۱ تا ۳ درصد موارد خطر مرگ وجود دارد.

در فرم مزمن بیماری، علائم خفیف بوده و بیشتر شامل درد شکمی و اسهال متناوب است. البته گاهی تب، آب اشتها بی و کاهش وزن نیز دیده می شود. بروز آیسب کبدی از عوارض دیگر این بیماری انگلی است.

آلودگی منابع آبی مهم ترین عامل ابتلا به این بیماری است. بنابراین باید از نوشیدن آب های مشکوک یا آب نهرا ه و... پرهیز شود. در صورت عدم دسترسی به آب لوله کشی سالم، باید آب های مشکوک جوشانده شده و سپس مصرف شوند. همچنین ورود آب های آلوده به مزارع سبزیجات محتمل است. بنابراین میوه و سبزیجات باید قبل از مصرف به دقت شست وشو و ضد عفونی شوند.

گفتنی است مسواک زدن و استحمام با آب های آلوده هم خطر ابتلا به این بیماری را به دنبال دارد. آلودگی دست کارگران و متصدیان عرضه غذا نیز در چرخه انتقال این انگل نقش بسزایی دارد. بنابراین تاکید می شود شست وشوی مکرر دست ها با آب و صابون بسیار مهم است.

کرونا از طریق آب آشامیدنی منتقل نمی شود

یک متخصص بیماری های عفونی با رد شایعه انتقال ویروس کرونا از طریق آب شرب گفت: آب و غذا راه انتقال عمده ویروس کرونا نیست.

دکتر مسعود مردانی تاکید کرد: راه عمده انتقال آلودگی ویروس کرونا، زدن دست آلوده به چشم، بینی و دهان است.

بارعایت نکات ایمنی و تغذیه ای در خانه دوران نقاهت دو تا سه هفته ای طی خواهد شد

مصرف مواد غذایی سالم و مقوی در دوران نقاهت بیماری کرونا نقش مهمی در بهبود دارد

در خانه علیه ویروس

پونه شیرازی
سلامت

دکتر شیروانی:

مصرف مایعات و به خصوص آب در بهبود کرونا بسیار مهم است. مصرف سوپ و آش همراه با آبلیموی تازه و مایعات گرم نیز کمک کننده است

انتقال ویروس کرونا از فرد به فرد و از طریق ترشحات تنفسی در هنگام عطسه و سرفه و تماس دست با سطوح آلوده رخ می دهد، ولی از طریق هوا منتقل نمی شود.

دکتر فریبا شیروانی با مروری بر علائم شایع کرونا می گوید: علائم این بیماری شامل ایجاد حالت بیماری یک تا ۱۴ روز قبل از ایجاد علائم اصلی مانند تب، خستگی و سرفه خشک است. البته این بیماری فقط در موارد نادر بیماری

آلودگی با ویروس کرونا در بیشتر مبتلایان نه تنها خطرناک نیست بلکه نیاز به بستری در بیمارستان نیز ندارد. به بیان دیگر با رعایت نکات ایمنی و تغذیه ای در خانه دوران نقاهت دو تا سه هفته ای این بیماری ویروسی طی خواهد شد و بیمار دوباره سلامت خود را باز خواهد یافت. البته ضروری است که توصیه های لازم برای پیشگیری از شیوع بیماری به سایر افراد در منزل به طور جدی رعایت شود. پای صحبت های دکتر فریبا شیروانی، متخصص عفونی و فوق تخصص اطفال نشسته ایم تا مروری داشته باشیم بر نکاتی که باید در دوران نقاهت کرونا در خانه رعایت شود.

این متخصص عفونی در این باره می افزاید: در بعضی از بیماران نیز علائم پوستی و گوارشی و کلیوی دیده می شود. فراموش نکنید که بیماری در کودکان شدت کمتری دارد و به صورت سرماخوردگی خفیف است ولی در کودکانی که مشکل زمینه ای دارند، امکان است عوارض تنفسی شدید

دوران بستری در خانه

همه بیماران لازم نیست در بیمارستان بستری شوند و می توان با توصیه های لازم آنها را در منزل درمان کرد. فقط این دسته از بیماران باید نکات ایمنی را رعایت کنند تا دیگر اعضای خانواده آلوده نشوند. دکتر شیروانی موارد ضروری ای که باید در چنین شرایطی رعایت شود را چنین بر می شمارد:

این افراد باید شست وشوی دست ها

این پزشک درخصوص امکان یا عدم امکان انتقال ویروس کرونا از طریق شست وشوی صورت با آب آلوده به ویروس کرونا، افزود: در صورتی که آب یا ظرف آن آلوده باشد و در تماس با دهان، چشم و بینی قرار بگیرد امکان انتقال آلودگی به شکل مکانیکی وجود دارد. / ایسنا

باورهای کرونایی که نباید باور کنید

دکتر شیروانی با اشاره به دست به دست شدن توصیه ها و باورهای اشتباه و غیرعلمی به ویژه در فضای مجازی، این باورهای اشتباه را مرور می کند:

پشه نمی تواند باعث انتقال بیماری شود.

درست است که کودکان کمتر مبتلا می شوند ولی آنها نیز از ابتلا به بیماری شدید مصون نیستند.

حمام گرم مانع ابتلای افراد به ویروس کرونا نمی شود.

اگر ده ثانیه هوارا در ریه نگه داریم و سرفه نکنیم، دلیل بر آن نمی شود که مبتلا به کرونا نیستیم.

آنتی بیوتیک ها، مواد افیونی و الکل باعث از بین رفتن کرونا ویروس نمی شوند. توجه داشته باشید که در صورت ایجاد علائم تنفسی در خود یا نزدیکانان حتما به پزشک مراجعه کنید و بدانید که در صورت رعایت نکات بهداشتی، حتی اگر به بیماری مبتلا شوید به دلیل ورود بار کمتر ویروس، ابتلای خفیف تری به بیماری کرونا خواهید داشت.

بلافاصله عوض کرد. ماسک های یک بار مصرف را نباید دوباره استفاده کرد. ماسک های پارچه ای در مواردی که امکان استفاده از ماسک های طبی سرفه یا دستمال پوشیده شود و بعد از دفع ترشحات باید از یک دستمال استفاده کرد و آن را باید بلافاصله دور انداخت. این متخصص عفونی با بیان مطالب فوق می افزاید: بعد از تماس با ترشحات تنفسی، دست باید تمیز شود.

در مورد مصرف صحیح ماسک باید گفت نباید به ماسک دست زد و برداشت ماسک باید بدون تماس با سطح آن باشد. باید آن را بدون تماس با سطح آن برداشت. بعد از دور انداختن ماسک دست ها باید ضد عفونی شود. در صورت مرطوب شدن ماسک، باید آن را

مصرف مواد غذایی مناسب در پیشگیری از ابتلا به بیماری های ویروسی از جمله کرونا و نیز در دوران نقاهت بیماری، نقش مهمی در بهبود و عدم ابتلا دارد. اما به این معنی نیست که اگر مواد غذایی به خصوصی را مصرف کردیم، در برابر ابتلا به کرونا کاملاً ایمن شده ایم. همچنین سوءتغذیه احتمال ابتلا به بیماری شدید را بیشتر می کند.

دکتر شیروانی در این باره تاکید می کند: در هنگام غذا خوردن نباید از دست استفاده شود. گوشت بایستی کاملاً پخته و مواد غذایی دیگر نیز کاملاً شسته شود. در مصرف آجیل بهتر است از انواع بدون نمک استفاده شود. استفاده از منابع پروتئینی مانند مرغ، حبوبات، گوشت و تخم مرغ مهم است. مصرف چربی و نمک نیز باید به حداقل برسد و از مصرف سوسیس و کالباس و غذاهای چرب نیز باید به طور جدی پرهیز شود.

خوراکی های تقویت کننده سیستم ایمنی

مصرف کدو حلوا بی، شلغم، لبو، جوانه گندم، ماش و شبدر را در رژیم غذایی خود بگنجانید. مصرف انار، پرتقال، گریپ فروت، لیمو شیرین، لیموترش، نارنگی و سیب نیز به تقویت سیستم ایمنی کمک می کند. مصرف مایعات و به خصوص آب در بهبود کرونا بسیار مهم است و در بزرگسالان روزانه شش تا هشت لیوان باید مصرف شود. مصرف سوپ و آش همراه با آبلیموی تازه و مایعات گرم نیز کمک کننده است. در مورد اثر ضد کرونایی مصرف سیر و زنجبیل بسیار توصیه شده است، اما مصرف متعادل آنها پیشنهاد می شود.

بیشتر بدانیم

علائم غیرمعمول کووید-۱۹

شایع ترین علائمی که تا به امروز در بین مبتلایان کووید -۱۹ مشاهده شده عبارت است از: تب، سرفه و تنگی نفس، اما بد نیست درمورد علائم کمتر شایع هم بدانیم:

از دست دادن حس چشایی یا بویایی: مرکز کنترل و پیشگیری از بیماری های آمریکا (CDC) از دست دادن حس چشایی و بویایی را هم به سایر علائم کووید -۱۹ اضافه کرده است. دانشمندان دانشگاه کالیفرنیا در سن دیه گو با بررسی ۵۹ مبتلا به کووید -۱۹ دریافته اند که بیش از دوسوم این افراد دارای علائمی مثل از دست رفتن حس چشایی یا بویایی بوده اند. البته، حس بویایی یا چشایی ممکن است بر اثر متلا آفتلوز آنزا یا آلرژی های فصلی هم تغییر کند.

تهوع، استفراغ یا اسهال: علائم نام برده در فهرست علائم اعلامی این مرکز هستند. اما برخی تحقیقات اخیر از ارتباط احتمالی چنین علائمی با کووید-۱۹ خبر داده اند. محققان دانشگاه استنفورد با بررسی پرونده پزشکی ۱۱۶ نفر از مبتلایان به کووید-۱۹ دریافته اند که تقریباً یک سوم این افراد دارای علائم گوارشی از قبیل بی اشتهایی، تهوع، استفراغ یا اسهال بوده اند.

راش، کهیر یا زخم لکه های آبله مرغان مانند: متخصصان پوست در ایتالیا با بررسی ۸۸ نفر از مبتلایان به کووید -۱۹ دریافتند که حدود ۲۰ درصد این افراد دارای علائم پوستی بودند.

روان آشفته گی، احساس گیجی یا ضعف عضلانی: طبق گزارشی که در نشریه علمی «جاما نورولوژی» منتشر شده، محققان می گویند که علائم نورولوژیکال هم در برخی مبتلایان به کووید -۱۹ مشاهده شده است. علائم نورولوژیکال خفیف تر مانند از دست دادن حس چشایی یا بویایی، سردرد، احساس گیجی یا ضعف عضلانی ممکن است در مراحل اولیه بیماری بروز کنند و علائم نورولوژیکال شدیدتر در مراحل بعدتر.

مشکلات قلبی- عروقی: در برخی گزارش های اخیر احتمال داده شده است که شاید کووید -۱۹ با افزایش احتمال ایجاد لخته های خونی غیرعادی در ارتباط باشد، زیرا گویا در برخی کشورها افرادی با علائم سکته و حمله قلبی در مراکز اورژانس، مبتلا به کووید -۱۹ تشخیص داده شده اند.

منبع: Healthline

تعامل نورونی

این کمردردها را جدی بگیرید

کمردرد از شایع ترین علل مراجعه بیماران به جراحان مغز و اعصاب و ستون فقرات است و اکثر افراد این درد را در طول عمر خود تجربه می کنند. در بسیاری از موارد، سابقه درد کمردرد وجود دارد و خود او می داند که با فشار فیزیکی یا حتی فشار روحی ممکن است درد او بازگردد.

اگر به هر دلیل دچار کمردرد شدید می توانید درمان های اولیه خانگی را در منزل انجام دهید و کمی صبر کنید. قدم اول درمان، کاهش فشار فیزیکی است که توصیه می شود فرد روی تختی با تشک سفت استراحت کرده و البته تا جای ممکن به روی شکم ن خوابد. خم و راست شدن، رانندگی، استفاده از سرویس بهداشتی ایرانی، بلند کردن اجسام سنگین و حرکات چرخشی کمر با روند بهبود درد تداخل خواهد داشت. در کنار استراحت می توانید از گرم نگه داشتن کمر، داروهای ضد درد ساده مانند استمینوفن و بروفن و کمربندهای ساده کشی هم استفاده کنید. اما تداوم درد، عدم بهبود یا بدتر شدن کمردرد بعد از سه تا پنج روز را باید جدی بگیرید و حتما به جراح مغز و اعصاب برای بررسی بیشتر علت درد مراجعه کنید.

علامت های مهم دیگری هم هستند که در صورت همراهی با کمردرد به معنی لزوم مشورت شما با پزشک است. احساس سنگینی، بی حسی یا ضعف در پاها، اشکال در راه رفتن، اختلال در کنترل ادرار (چه به صورت بی اختیاری و چه به صورت عدم توانایی دفع ادرار) و اختلال جنسی ممکن است در اثر تحریک یا آسیب عصب های کمر ایجاد شوند و در صورت وجود این علائم لازم است در اسرع وقت به یک جراح مغز و اعصاب مراجعه کنید. تعلل و تاخیر در بررسی علت کمردرد در حضور این علامت های هشداردهنده ممکن است عوارض ماندگار و جبران ناپذیری به همراه داشته باشد.

دکتر علیرضا طبیب خوئی

جراح مغز و اعصاب